

Sarajevo, 05.06.2017. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
29.05.2017.- 02.06.2017.

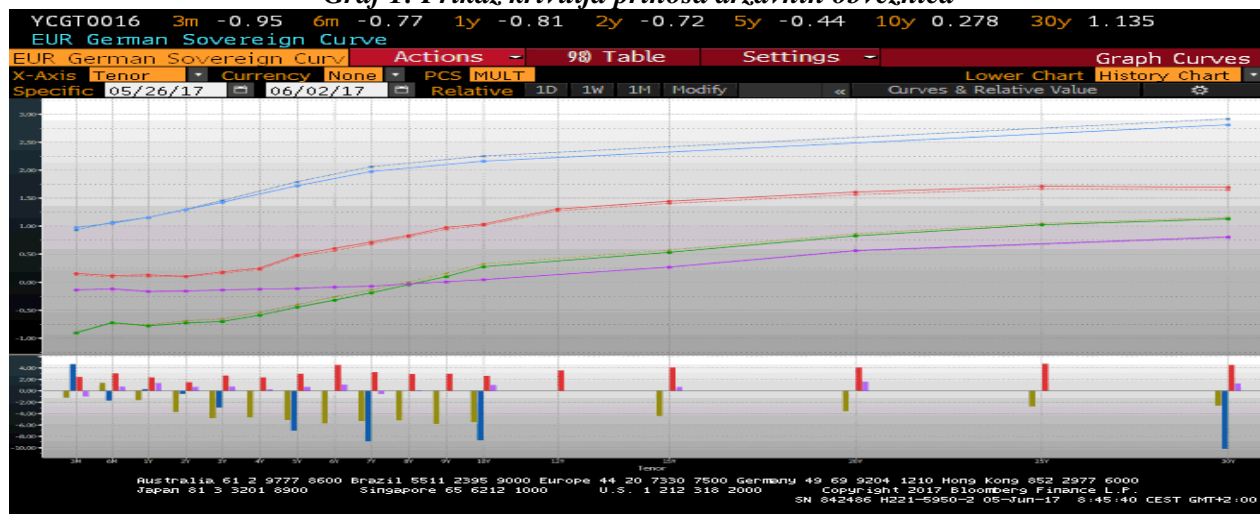
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	26.5.17	-	2.6.17		26.5.17	-	2.6.17		26.5.17	-	2.6.17		26.5.17	-	2.6.17	
2 godine	-0,68	-	-0,72	↘	1,29	-	1,29	→	0,09	-	0,11	↗	-0,16	-	-0,15	↗
5 godina	-0,39	-	-0,45	↘	1,79	-	1,72	↘	0,46	-	0,49	↗	-0,12	-	-0,11	↗
10 godina	0,33	-	0,27	↘	2,25	-	2,16	↘	1,01	-	1,04	↗	0,04	-	0,06	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	26.5.17	-	2.6.17	
3 mjeseca	-0,825	-	-0,810	↗
6 mjeseci	-0,740	-	-0,726	↗
1 godina	-0,738	-	-0,760	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica



Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 02.06.2017. godine (pune linije) i 26.05.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

Svjetska banka je objavila prognoze globalnog ekonomskog rasta, prema kojim se tijekom ove godine očekuje rast svjetskog gospodarstva za 2,7%, a tijekom naredne za 2,9%. Navedni podaci upućuju na ubrzanje ekonomskog rasta s obzirom na to da je tijekom 2016. godine zabilježen rast od 2,4%. Analitičari ove institucije upozorili su na rizik od protekcionizma, geopolitičkih sukoba i mogućih finansijskih poteškoća na globalnim finansijskim tržištima u slučaju povećanja kamatnih stopa u SAD.

EUROZONA

Pad prinosa sigurnijih obveznica eurozone nastavljen je i početkom proteklog tjedna nakon što je u tromjesečnom izlaganju pred Parlamentom EU predsjednik ECB-a Draghi ponovio da je eurozoni i dalje potrebna značajna podrška koja dolazi iz monetarne politike ECB-a, kako bi se apsorbirale slabosti i obnovila stabilna inflacija, čak i ako gospodarski rast dobija na snazi. Zvanični podaci koji su objavljeni proteklog tjedna su pokazali upravo da gospodarski rast dobija na postupnoj snazi, da se nezaposlenost smanjuje, ali i da inflacija još uvijek ne napreduje ka ciljanoj razini, te je u svibnju zabilježila najnižu

razinu od početka tekuće godine. Suprotno tome je bila izjava člana UV ECB-a Weidmanna koji je izjavio da ECB počinje da raspravlja da li da poboljšane ekonomske izgleda uključi u sopstvene smjernice o kretanju monetarne politike. On je dodao da jačanje gospodarstva čini vjerojatnijim da rast inflacije nije samo trenutnog karaktera, kao i da bi inflacija nastavila da raste više u odnosu na prethodne godine, čak i ako bi neki stimulansi bili povučeni, te da bi ECB trebalo da razmisli o utjecaju politike na profitabilnost banaka. Prema prognozama Svjetske banke očekuje se da će gospodarstvo eurozone tijekom ove godine zabilježiti rast od 1,7%, dok se za narednu godinu očekuje usporenje rasta na razinu od 1,5%.

Prinosi njemačkih obveznica su zbog gorenavedenog smanjeni za 4 do 6 baznih bodova u odnosu na prethodni tjedan. Izuzetak ovakvom kretanju bili su prinosi italijanskih obveznica, koji su zabilježili rast zbog špekulacija o održavanju prijevremenih izbora ove jeseni. Tako je prinos desetogodišnjih italijanskih obveznica povećan za 16 baznih bodova na tjednoj razini.

Francuska je emitirala desetogodišnje obveznice (0,72%), obveznice s dospijecem od 15 godina (1,10%), kao i s dospijecem od 22 godine (1,51%). Italija je po manjim prinosima emitirala petogodišnje (0,88%) i desetogodišnje (2,15%) obveznice, dok je Španjolska emitirala četvorogodišnje obveznice (0,021%) i obveznice s dospijecem od 50 godina (3,25%). Francuska je emitirala tromjesečne (-0,592%), šestomjesečne (-0,587%) i jednogodišnje (-0,541%), Belgija tromjesečne (-0,607%) i šestomjesečne (-0,603%), a Italija šestomjesečne (-0,358%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks ekonomskog povjerenja – EZ	SVIBANJ	110,0	109,2	109,7
2.	PMI indeks radnointenzivnog sektora – EZ	SVIBANJ	57,0	57,0	56,7
3.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	TRAVANJ	4,5%	4,3%	3,9%
4.	Stopa inflacije – EZ (prelim.)	SVIBANJ	1,5%	1,4%	1,9%
5.	Stopa nezaposlenosti – EZ	TRAVANJ	9,4%	9,3%	9,4%
6.	Stopa nezaposlenosti – Njemačka	SVIBANJ	5,7%	5,7%	5,8%
7.	Stopa nezaposlenosti – Italija	SVIBANJ	11,6%	11,1%	11,5%
8.	Stopa nezaposlenosti – Belgija	SVIBANJ	-	6,8%	6,9%
9.	Promjena broja nezaposlenih – Španjolska (u '000)	SVIBANJ	-110,0	-111,9	-129,3
10.	GDP – Austrija (tromjesečno)	I tromjesečje	-	0,6%	0,5%
11.	GDP – Belgija (tromjesečno)	I tromjesečje	-	0,6%	0,5%
12.	GDP – Finska (tromjesečno)	I tromjesečje	1,0%	1,2%	0,6%
13.	GDP – Italija (tromjesečno)	I tromjesečje	0,2%	0,4%	0,3%
14.	GDP – Francuska (tromjesečno) – 2. prelim. podat .	I tromjesečje	0,3%	0,4%	0,5%
15.	Maloprodaja – Njemačka (G/G)	TRAVANJ	2,2%	-0,9%	2,9%

SAD

Prinosi američkih dvogodišnjih obveznica nisu bilježili promjene na tjednoj razini, dok su prinosi petogodišnjih i desetogodišnjih obveznica smanjeni za 7, odnosno 9 bodova, respektivno. Dionički indeks Dow Jones je tijekom proteklog tjedna povećan za 0,60% na tjednom nivou, dok je indeks S&P 500 povećan za 0,96%. Tijekom proteklog tjedna objavljena su sva od tri najvažnija ekonomska pokazatelja. Fedova preferirajuća mjera stope inflacije, PCE deflator, je smanjena na najnižu razinu od prosinca prošle godine, dok je stopa nezaposlenosti smanjena na najnižu razinu u posljednjih 16 godina. Ipak, podaci o broju zaposlenih po sektorima koji su objavljeni u petak su razočarali sudionike na financijskim tržištima i potakli zabrinutost o stanju američkog gospodarstva u drugom tromjesečju, nakon što je tijekom prvog tromjesečja zabilježen anemičan ekonomski rast. Ipak, navedeno nije utjecalo na očekivanja tržišnih sudionika da će FOMC tijekom ovog mjeseca povećati referentnu kamatnu stopu. Prema redovnom Fedovom izvješću o stanju u domaćem gospodarstvu, poznatijem kao „Beige Book“, koje je objavljeno tijekom proteklog tjedna, većina od ukupno 12 Fedovih oblasti je izrazila pozitivna kratkoročna očekivanja uprkos nedavnom slabljenju osobne potrošnje.

Član Fedovog Odbora guvernera Powell je u prošlotjednoj izjavi poslao snažnu poruku da očekuje takvu odluku na narednom sastanku FOMC-a. Prema njegovim riječima, postupno povećanje inflacije u SAD je pauzirano pod utjecajem čimbenika prolaznog karaktera, te postoji dobra osnova za njen dalji rast.

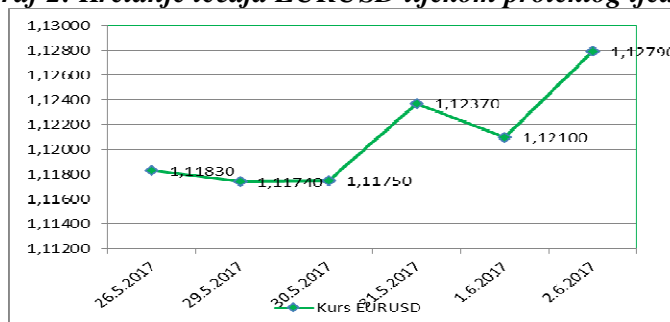
Prema prognozama Svjetske banke, gospodarstvo SAD bi tijekom ove godine moglo zabilježiti rast od 2,1%, što je znatno bolje od razine koja je zabilježena tijekom 2016. godine, kada je rast GDP-a SAD iznosio 1,6%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	SVIBANJ	4,4%	4,3%	4,4%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	SVIBANJ	182.000	138.000	174.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	SVIBANJ	175.000	147.000	173.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	SVIBANJ	5.000	-1.000	11.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	SVIBANJ	2,6%	2,5%	2,5%
6.	PCE deflator (G/G)	TRAVANJ	1,7%	1,7%	1,9%
7.	Indeks osobnih prihoda (M/M)	TRAVANJ	0,4%	0,4%	0,2%
8.	Indeks osobnih rashoda (M/M)	TRAVANJ	0,4%	0,4%	0,0%
9.	Indeks tvorničkih porudžbina (M/M)	TRAVANJ	0,4%	0,2%	1,2%
10.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	OŽUJAK	0,7%	0,9%	1,8%
11.	Trgovinska bilanca (milijarde USD)	TRAVANJ	-46,1	-47,6	-43,7
12.	PMI indeks prerađivačkog sektora	SVIBANJ	52,5	52,7	52,8
13.	ISM indeks prerađivačkog sektora	SVIBANJ	54,8	54,9	54,8
14.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. SVIBNJA	238.000	248.000	235.000

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD povećan s razine od 1,1183 na razinu od 1,1279.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna



VELIKA BRITANIJA

I prethodni tjedan Velikoj Britaniji je, kao i tjedan prije toga, protekao u očekivanjima vezanim za Brexit i predstojeće izbore. Rezultati istraživanja objavljeni početkom proteklog tjedna su pokazali da premijerka May ipak ima velike šanse da pobijedi na predstojećim izborima, ali je već sutradan novo istraživanje pokazalo da bi Konzervativna partija mogla izgubiti većinu u Parlamentu nakon predstojećih izbora. May je izjavila da želi duboke i specijalne partnerske odnose s EU, čime je odgovorila na sugestije kancelarke Merkel da se EU više ne može u potpunosti osloniti na Veliku Britaniju.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Neto potrošački krediti (u milijardama GBP)	TRAVANJ	1,5	1,5	1,6
2.	Odobreni hipotekarni krediti	TRAVANJ	66.000	64.600	66.000
3.	Monetarni agregat M4 (G/G)	TRAVANJ	-	8,2%	6,6%
4.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SVIBANJ	2,4%	2,1%	2,6%
5.	PMI indeks radnointenzivnog sektora	SVIBANJ	56,5	56,7	57,3
6.	PMI indeks građevinskog sektora	SVIBANJ	52,6	56,0	53,1

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je blago aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,87310, na razinu od 0,87558, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2804 na razinu od 1,2888.

JAPAN

Prinosi japanskih obveznica su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi rast za jedan do dva bazna boda u odnosu na prethodni tjedan. Tijekom proteklog tjedna objavljen je podatak o nepromijenjenoj razini stope nezaposlenosti u Japanu u odnosu na prethodni mjesec, koja je tijekom travnja iznosila 2,8%. Ovaj pokazatelj se i dalje nalazi na najnižoj razini od lipnja 1994. godine. U petak je objavljena informacija da bilanca stanja BoJ trenutno iznosi 500 bilijuna JPY (4,5 bilijuna USD), koliko iznosi i trenutna razina Fedove bilance stanja. Međutim, prema mišljenju analitičara, ovakva monetarna politika nije uspjela da potakne rast stope inflacije da dostigne ciljanu razinu od 2,0%, a tijekom travnja stopa inflacije u Japanu je iznosila 0,4% na godišnjoj razini.

Prema prognozama Svjetske banke očekuje se da bi japansko gospodarstvo tijekom ove godine moglo zabilježiti rast od 1,5%, a tijekom 2018. godine očekuje se usporenje ekonomskog rasta na razinu od 1,0%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

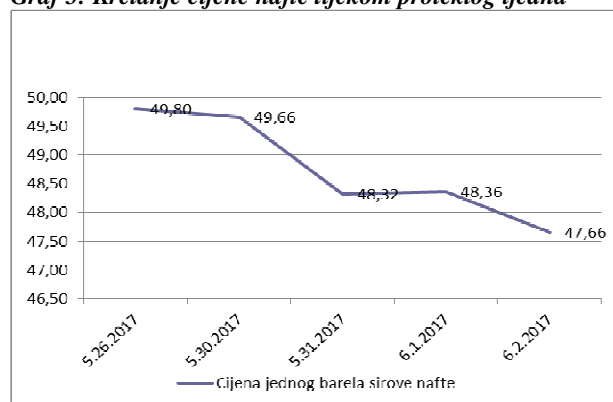
Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti TRAVANJ	2,8%	2,8%	2,8%
2.	Indeks maloprodaje (M/M) TRAVANJ	-0,2%	1,4%	0,2%
3.	Indeks industrijske proizvodnje (prelim. – M/M) TRAVANJ	4,2%	4,0%	-1,9%
4.	Indeks kapitalne potrošnje (G/G) I tromjesečje	4,0%	4,5%	3,8%
5.	Profit kompanija (G/G) I tromjesečje	-	26,6%	16,9%
6.	Indeks potrošačkog povjerenja SVIBANJ	43,5	43,6	43,2
7.	Monetarna baza (G/G) SVIBANJ	-	19,4%	19,8%

Tijekom proteklog tjedna JPY je blago deprecirao u odnosu na EUR, dok je aprecirao u odnosu na USD. Tečaj EURJPY je povećan tijekom proteklog tjedna s razine od 124,50 na razinu od 124,58, dok je tečaj USDJPY smanjen s razine od 111,33 na razinu od 110,40.

NAFTA I ZLATO

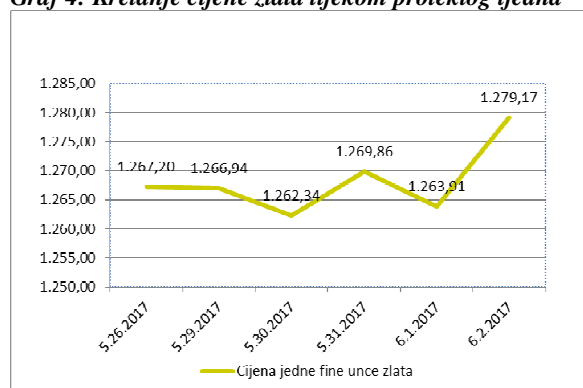
Njujorška burza nafte je zbog praznika u SAD bila zatvorena tijekom trgovanja u ponedjeljak, te je na otvaranju trgovanja u utorak cijena jednog barela ovog energenta iznosila 49,80 USD (44,53 EUR) i do kraja dana nije bilježila značajnije promjene. Tijekom trgovanja u srijedu cijena nafte je smanjena nakon što je objavljena informacija da je proizvodnja nafte u Libiji povećana tijekom svibnja na razinu od 827.000 barela dnevno, što je uzrokovalo da se prvi put u ovoj godini poveća mjesečna razina proizvodnje OPEC-a. Objavljivanje informacije o smanjenju američkih zaliha nafte tijekom prethodnog tjedna za 6,43 milijuna barela, nije potaklo rast cijene ovog energenta, jer je istodobno objavljena i informacija da je proizvodnja nafte u SAD tijekom svibnja povećana na razinu 9,237 milijuna barela, odnosno na najvišu razinu od kolovoza 2015. godine. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 47,66 USD (42,26 EUR), što na tjednoj razini predstavlja smanjenje od 4,3%, a ujedno predstavlja i najnižu razinu cijene zabilježenu u posljednjih mjesec dana.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna



Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.267,20 USD (1.133,15 EUR). Cijena zlata je tijekom proteklog tjedna bilježila rast pod utjecajem jačanja političkih neizvjesnosti u SAD, te pogoršanja odnosa ove zemlje i ostalih članica G7, ali i pod utjecajem deprecijacije USD. Polovinom proteklog tjedna objavljeni su pozitivni ekonomski pokazatelji za SAD, koji su uz izjave pojedinih Fedovih zvaničnika, utjecali na rast očekivanja da će FOMC tijekom tekućeg mjeseca povećati referentnu kamatnu stopu, što je informacija koja nepovoljno utječe na kretanje cijene ovog plemenitog metala. Ipak, objavljivanje podataka o promjeni broja zaposlenih po sektorima u SAD, koji su razočarali investitore, uprkos smanjenju stope nezaposlenosti u SAD na najnižu razinu od 2001. godine, tijekom trgovanja u petak utjecalo je na značajan rast cijene zlata za 15,26 USD na dnevnoj razini. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.279,17 USD (1.134,12 EUR), što je najviša razina zabilježena u posljednjih mjesec i po dana.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna



Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.